

ARAŐTIRMALARDA ETİK KURALLARI

- Sağlık alanında yapılan araőtirmalarda etik kurallarına uyulması büyük önem taőır.
- Özellikle, insanlar üzerinde yapılacak araőtirmalarda insanlara zarar verebilecek hiçbir uygulama yapılmamalıdır.

ARAŐTIRMALARDA ETİK KURALLARI

- Bilimsel araŐtırmanın hazırlanması , yürütümü ve değerlendirmesinde etik kurallara uyulmaması önemli sorunlara neden olacaktır.
- Uzun süreli laboratuvar çalıŐmaları ve hayvan deneyleri yapılmadan hiçbir etken insanlar üzerinde denenmemelidir.

- Araştırmadan elde edilen sonuçların yorumlanmasında yan tutmadan , dürüst bir şekilde okuyucuya sunulması da bilimsel ahlak kurallarına göre zorunludur.

Dünya Tıp Birliđi (WMA), insanlardan elde edilen ve kime ait olduğu belirlenebilen materyal ya da veriler üzerinde yapılan araştırmalar da dahil olmak üzere, gönüllülerin yer aldığı tıbbi araştırmalar için etik ilkeler olarak Helsinki Bildirgesi'ni geliştirmiştir.

HELSINKİ BİLDİRİSİ

- 1964 yılında Helsinki'de 18. Dünya Tıp Kurulu'nca benimsenip 1975 yılında Tokyo'da 29. Dünya Tıp Kurulu'nca yeniden gözden geçirilen Helsinki bildirisi hekimlere insanlar üzerinde yapılacak biyomedikal deneyler için bazı yönlendirici önerilerde bulunmuştur. Bildiriye 2013'de Brezilya'da düzenlenen 64. Dünya Tıp Kurulunda son şekli verilmiştir..

NUREMBERG İLKELERİ (KODU)

Amerikan Tıp Derneđi tarafından 1947'de, tarihe "Nuremberg İlkeleri (Kodu)" olarak geçen 10 maddelik bir bildirge yayınlanmıştır. Bildirgenin ilk maddesi "Kiřinin gönüllü onayı kesinlikle gereklidir".

- Nuremberg kodu, insan denekler üzerinde araştırma yapan araştırmacıların uyması gereken etik kuralları içermektedir. Bu kuralların özünü deneyin gönüllü onayı; istediğinde katılımdan vazgeçmesi; fiziksel ve zihinsel rahatsızlıktan, yaralanmadan yetersizlikten ve ölümden korunması ile çalışmanın yararı ve riskleri arasındaki dengenin sağlanması oluşturmaktadır.

- Deneklerin de katkısıyla geliştirilen Nuremberg kodu, bugüne kadar denekleri insan olan araştırmalara yol göstermek için hazırlanan bütün belgelere temel oluşturmuştur.

Araştırma Sürecinde Uyulması Gereken Etik Kuralları kısaca özetlersek;

- Araştırma Konusunun Süreci
- Araştırmanın Finansmanı
- Araştırma Önerisinin İlgili Birimlerin İncelenmesi Sunulması
- Araştırmalarda İnsan Deneklerin Korunması
- Bireyin Karar Verme Hakkı

- Bireyin Gizliliğinin Sağlanması Hakkı
- Bireyin Zarardan Korunma Ve Dürüstçe Tedavi Görme Hakkı
- Bilimsel Dürüstlük